

Uppfödardiplomering 2.0

OBS! Denna artikel belyser endast hur långt arbetsgruppen har kommit med sitt arbete och är inte ett färdigt förslag!

Till SVERAKs årsmöte i mars 2016 väckte Elfsborgskatten en fråga gällande att uppfödardiplomeringen behöver kvalitetssäkras. Årsmötet beslutade att det skulle tillsättas en arbetsgrupp som skulle ha som uppdrag att se över hur uppfödardiplomeringen kunde utvecklas.

Gruppen består av personer med lång erfarenhet inom SVERAK, som kattuppfödare och förtroendevalda i klubbar, förbundsstyrelse och DN.

Vi har arbetat med SVERAKs visioner för diplomering och vilka villkor SVERAK bör kunna ställa på uppfödare med stamnamn i SVERAK/FIFe.

Hur tänker vi?

Grunden i vidareutvecklingen måste vara att en uppfödare i SVERAK är en representant för förbundet gentemot kattungeköpare och andra man kommer i kontakt med i sin uppfödarrull. SVERAK har därmed ett ansvar gentemot bl.a. konsumenter att se till att våra uppfödare förstår och följer de lagar och regler som finns. Detta betyder att SVERAK som förbund måste kunna kvalitetssäkra samtliga sina uppfödare, för att kunna säga att vi går i god för de kunskaper våra uppfödare besitter.

Genom att bli och vara SVERAK-uppfödare så tar man på sig ett ansvar. Uppfödaren ska följa, förutom övriga lagar och regler, FIFes och SVERAKs stadgar och regler. Uppfödaren behöver även ha en grundläggande katt- och förbundskunskap som man ska kunna dela med sig av till kattköpare och andra blivande kattuppfödare.

En SVERAK-uppfödare är en viktig representant för seriös kattuppfödning, god katthållning och kattsporten i stort och ska verka positivt i den andan.

SVERAK, som största förbund i FIFe, är ofta föregångare i utveckling och förändring av kattsporten. Vi vill vara i framkant även i denna fråga.

Idag skiljer inte förbundet erfarna uppfödare från nybörjare. Det finns heller inga kunskapskrav för att registrera ett stamnamn, trots att man som uppfödare i SVERAK/FIFe är skyldig att följa våra stadgar och regler. Stamnamnet ses däremot av många kattungeköpare som en garanti för kvalité men det finns kattungeköpare som idag råkar väldigt illa ut, även vid kattköp från SVERAKs uppfödare.

Arbetsgruppen tänker att målet med diplomering av uppfödare i SVERAK ska vara;

- Köptrygghet
- Höjning av status – för uppfödare, för förbundet och för katten
- Kvalitetssäkring
- Belöna kunskap och erfarenhet

Vi vill nu presentera våra tankar och idéer och **ge dig som är uppfödare och/eller SVERAK-medlem en möjlighet att komma med synpunkter och förslag.**

För att uppnå den kvalitetssäkring som årsmötet frågat efter och som arbetsgruppen fått i uppdrag att arbeta mot, så tänker vi att det ska finnas en lägstanivå för de krav vi måste kunna ställa på en uppfödare i SVERAK. Vi anser att en lägstanivå bör vara att man kan hitta och ta till sig grundläggande information om kattuppfödning i lagar, regler och stadgar. Vi har därför som idé att godkänt test av det slag som används vid dagens diplomering, ska vara obligatoriskt i samband med stamnamnsansökan.

I samband med detta tänker vi att möjligheten att registrera kull innan krav om stamnamn ska utökas till två, vilket FIFes regler ger utrymme för. Att ta en kull är något man kanske gör mest för att kattungar är söta utan någon närmare tanke på att bli uppfödare. Om man sedan har möjlighet att ta en kull till innan man bestämmer sig för det lite större steget att bli uppfödare med stamnamn så tänker vi att vi fångar upp nya uppfödare på ett bättre sätt och minskar aveln med oregistrerade katter. För att få dessa uppfödare att ansöka om stamnamn så är tanken att det ska skickas med ett informationsbrev till uppfödaren när denne registrerar sina två första kullar i förbundet.

Tanken är att detta inte ska gälla de som idag har stamnamn. Dagens diplomerings försvinner men de uppfödare som idag är diplomerade behöver inte göra om testet. De av dagens uppfödare som inte är diplomerade kommer att erbjudas att göra testet inför vidare certifiering.

Certifiering och auktorisering

Vi tänker att det i framtiden ska finnas två steg som vi kallar certifiering och auktorisering.

Certifiering

En certifiering från förbundet ska ge presumtiva köpare en signal om att man som uppfödare har erfarenhet och kunskap och att vi som förbund går i god för detta. Det kan ibland märkas en okunskap bland förbundets uppfödare gällande grundläggande kunskaper som t.ex. genetik och lagar. Att vidareutbilda sig, gå kurser och delta på uppfödarseminarier är en viktig del av en uppfödarens ansvar för att kunna delta i arbetet med att vidareutveckla sin ras. Man måste också tillägna sig en bred kunskap om de juridiska krav som samhället ställer på en säljare och uppfödare, samt följa med i utvecklingen inom hälsa och hälsokrav. Att bli certifierad är en önskvärd nivå för alla förbundets uppfödare för att höja förbundets, uppfödarens och den registrerade kattens status. Det är då viktigt att förbundet kan gå i god för att uppfödaren har tillräcklig kompetens. Certifieringen blir i så fall ett bra sätt för förbundets uppfödare att kunna visa kattungeköpare att man har erfarenhet som uppfödare samt kunskap om lagar, regler, katthållning, avel och SVERAK. Allt för att skapa en trygghet för köparen men också sända en signal till förbundet att man som uppfödare har viktiga kunskaper som behövs.

Auktorisering

En auktorisation från förbundet tänker vi oss ska vara en alldeles särskild premiering av de uppfödare som genom gediget arbete nått en toppnivå. En utmärkelse som kanske inte alla uppfödare når i sitt arbete. Detta är ett sätt för förbundet att uppmärksamma och premiera de mest erfarna uppfödarna som positivt bidrar till kattsportens utveckling i alla dess delar.

Steg 1 – Godkänd SVERAK-uppfödare, lägstanivå

- Möjlighet att ta två kullar utan stamnamn
- Informationsbrev vid registrering av kull utan stamnamn.
- Uppfödaren läser på om SVERAKs och FIFes regler
- För att få stamnamn godkänt ska man göra ett test - dagens diplomeringsstest.

Steg 2 – Certifierad uppfödare, önskvärd nivå

- Minst X år som SVERAK-uppfödare (förslagsvis 5 år).
- Minst X kullar registrerade i SVERAK (förslagsvis 5 kullar).
- Inga disciplinära åtgärder de senaste 24 månaderna
- Man ska uppfylla minst X st B-kriterier (förslagsvis 3).
- Genomfört förbundets uppfödareutbildning i fyra steg, (under utveckling)
- Hembesök av katterikonsulent.

- Godkänd skriftlig eller muntlig tentamen.

Steg 3 – Auktoriserad uppfödare, toppnivå

- Minst X år som SVERAK-uppfödare (förslagsvis 10 år).
- Minst X kullar registrerade i SVERAK (förslagsvis 10 kullar).
- Inga disciplinära åtgärder de senaste 24 månaderna
- Man ska uppfylla minst X st B-kriterier (förslagsvis 6).
- Genomfört förbundets uppfödarutbildning i fyra steg, (under utveckling).
- Referenser och bakgrundskontroll.
- Hembesök av katterikonsultent.
- Godkänd skriftlig eller muntlig tentamen.

I vårt förslag finns två punkter som kan behöva en lite närmare förklaring; *katterikonsulenter och B-kriterier*.

B-kriterier

Att visa för förbundet att man har erfarenhet att kattavel och kattsporten handlar inte bara om hur många kullar man fött upp eller hur många år sedan det var man fick sin första kull. Man får också mycket erfarenhet genom andra uppdrag och erfarenheter inom kattsporten som gagnar ens uppfödning och bidrar till köparens trygghet. Vår tanke är att man förutom de övriga kriterierna för certifiering/auktorisering också ska uppfylla ett bestämt antal av många möjliga kriterier, B-kriterier, se nedan, som handlar om erfarenhet inom ett vitt spektra av kattsporten. Att ha erfarenhet som utställare är en viktig del av uppfödarens avelsarbete, det är ju ändå där man ser hur ens avelsarbete utvecklas och hur andra i rasen arbetar. Som uppfödare säljer du katter inte bara till sällskap utan ibland också till en köpare som vill ställa ut. Att då ha egen erfarenhet av utställning ökar din möjlighet att på ett bra sätt hjälpa även den köparen till ett bra kattköp.

Vi har satt samman lite olika kriterier som vi tycker visar på att man som uppfödare är insatt, inte bara i avel, utan även i kattsportens många olika aktiviteter. Tanken med B-kriterier är att man ska kunna välja fritt från listan. Som certifierad uppfödare kommer man att behöva färre B-kriterier och kan fritt välja om man vill ha kriterier som rör uppfödning eller annan kattverksamhet som t.ex. utställning medan som auktoriserad uppfödare kommer det att ställas högre krav med krav om fler B-kriterier inom både uppfödning och annan kattverksamhet. Anledningen till detta är att vi anser att man som auktoriserad ska ha kännedom om alla områden inom kattsporten. Förslag som vi också tittar på men som i dagsläget kräver mer bearbetning är att man ska kunna räkna sig till godo olika utbildningar/föreläsningar som B-kriterie.

Förslag på B-kriterier:

- Gått assistent minst 10 gånger.
- Har/har haft förtroendepost i SVERAK-ansluten klubb.
- Arbetat i sekretariatet eller varit utställningskommisarie.
- Äga en katt, med eget stamnamn, som har 2 katter i 4-generations stamtavla med ditt stamnamn.
- Äga en katt med eget stamnamn vars mor har ditt stamnamn.
- Egenuppfödd katt, i egen ägo, som uppnått titeln IC/IP.
- Egenuppfödd katt, i egen ägo, som uppnått titeln SC/SP eller EC/EP (kan vara samma som punkten innan och räknas då som två kriterier).
- Äga katt med annat stamnamn, som uppnått titeln GIC/GIP.
- Fött upp 3 katter som med annan ägare uppnått titeln GIC/GIP.
- Äga en hankatt som fått 3 kullar i eget eller annans stamnamn.

Vi tar tacksam emot fler förslag på bra erfarenheter som skulle kunna vara ett B-kriterie!

Katterikonsulent

I förslaget som Elfsborgskatten lämnade till årsmötet 2016 så ingick det bl a att de önskade att uppfödaren skulle ha godkännande från Länsstyrelsen gällande § 16 djurskyddslagen att bedriva avel och försäljning av katter. Sverige består av 21 län och varje län har en länsstyrelse. Dessa 21 länsstyrelser ska samverka med varandra, men handläggningen av bl a djurskyddsfrågor skiljer sig åt mellan de olika myndigheterna. Det är inte alltid möjligt att få ett tillstånd från länsstyrelsen om man har en mindre uppfödning som inte kräver tillstånd enl. lag. Med anledning därav är det inte möjligt för oss att kräva av en uppfödare att man ska ha tillstånd från Länsstyrelsen för att få bli certifierad/auktoriserad uppfödare. Vi har därför istället idén att SVERAK ska organisera katterikonsulter.

Katterikonsulenten tänker vi främst ska vara ett stöd för uppfödaren och klubbarna, men även fungera som förbundets ögon. Katterikonsulenten ska ha som uppdrag att inför en certifiering kontakta uppfödaren i fråga, samtala kring avel, genetik, lagar och regler, samt göra ett hembesök hos den aktuella uppfödaren. Tanken med hembesöket inför certifieringen är inte i huvudsak att vara en kontroll utan mycket att ge råd och stöd samt gå igenom vad det innebär att vara certifierad.

Vad menar vi med katterikonsulter?

Vårt förslag är att vi inför en ny förtroendepost i förbundet – katterikonsulent.

Målet är att det ska finnas 2-5 konsulter per region och att klubbarna nominerar personer som väljs på årsmötet.

Vi tänker att förtroendeuppdraget löper på 3 år och personer som nomineras till detta uppdrag bör vara erfarna uppfödare med god social förmåga och diplomatisk läggning.

Vår tanke är att dessa konsulter ska vara en tillgång för klubbarna och fungera som stöd för uppfödarna. Som många av dagens avelssekreterare fungerar idag.

Huvuduppgiften skulle vara att hålla i och göra hembesök inför certifieringsansökan. Besöket görs alltid i par och konsulterna ska arbeta efter en checklista.

Som konsulter skulle man också kunna fungera som spindel i nätet vid arrangerande av olika aktiviteter, t ex studiebesök, regionala träffar eller dyl.

Fördelar

Vad skulle man då kunna få för fördelar som uppfödare av att bli certifierad eller auktoriserad.

Den största fördelen att vara en certifierad/auktoriserad uppfödare är att du som uppfödare ger en signal till kattungeköpare om att du har kunskap inom genetik och kattuppfödning samt att du har kunskap om lagar och regler. Detta för att skapa trygghet för köparen.

Vi ger här förslag på ytterligare fördelar som man skulle kunna koppla till certifiering/auktorisering:

- Rabatt på avgiften vid registrering av kull
- Bättre annonsplats på www.raskatter.com
- Större synlighet i förbundstidningen Våra katter, t.ex. genom presentation av ditt katteri, djupare reportage och rabatt på annonser.
- Riktade erbjudanden från förbundets sponsorer
- Kattungepaket från SVERAK och sponsorer

- Logga och pin som du kan sätta på din hemsida, marknadsföra dig på utställningar m.m.
- Rabatt på seminarier ordnade av förbundet och/eller sponsorer
- Förtur vid kö hos stambokföringen
- Din kattklubb får en bonus från förbundet

Kostnader för programmet kring certifiering och auktorisering tänker vi oss ska finansieras till stor del av avgifter för uppfödare som söker certifiering/auktorisering.

Detta är de tankar och idéer som gruppen har jobbat fram och som presenterades på SVERAKs årsmöte 2017. Vid presentationen fick delegater och förbundsstyrelse komma med synpunkter som vi sedan arbetat vidare med. Vi vill nu ge dig möjlighet att tänka till och komma med dina synpunkter på det arbetsförslag som vi jobbar med.

Lämna gärna synpunkter och förslag på Uppfödardiplomering 2.0 på SVERAKs hemsida. Vill du kan du istället maila in dina tankar till uppfodare2.0@gmail.com .